

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ И НАДЗОР

Одсек Кикинда

Бр/№: 480-353-00072/2007-04

Датум/Date: 29. август 2007. године

На основу члана 111. став 1. тачка 8. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије" број 135/04), чланова 23. и 26. Закона о државној управи ("Службени гласник Републике Србије" број 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94, 49/99 и 79/05), и члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" број 33/97 и 31/01) републички инспектор за заштиту животне средине Министарства заштите животне средине доноси:

РЕШЕЊЕ

I. Забрањује се употреба постројења и обављање активности погона КАН, погона Карбамид, погона Азотна киселина и погона Амонијак III у Предузећу "ХИП – Азотара" Д.О.О. Панчево, ул. Спољностарчевачка бр. 80, све док се не обезбеди да концентрације штетних и опасних материја у најкраћем року буду сведене на граничне вредности имисије прописане Правилником о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденције података ("Сл. гласник РС", број 54/92 и 30/99).

РОК: одмах по пријему решења.

II. Налаже се "ХИП – Азотара" Д.О.О. Панчево да о свим предузетим мерама на реализацији овог решења одмах обавесте републичког инспектора за заштиту животне средине Министарства заштите животне средине.

III. Жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење.

Образложење

Дана 28.08.2007. године републички инспектор за заштиту животне средине Министарства заштите животне средине, је извршио инспекцијски преглед у предузећу "ХИП – Азотара" Д.О.О. Панчево, ул. Спољностарчевачка бр. 80 у Панчеву и том приликом констатовао следеће:

Око 09.00 часова дана 28.08 2007. године од стране републичког центар за обавештавање примљена је информација о жалбама грађана на непријатне мирисе, а на аутоматским допунским мерним станицама општине Панчево је на мерном месту Ватрогасни дом измерена просечна једночасовна концентрација амонијака у 10.00 часова (мерење од 10.00 до 11.00 часова) износила је $427,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ односно просечна вредност имисије за последња три сата је била $261 \mu\text{g}/\text{m}^3$ што је изнад граничних вредности прописаних Правилником о граничним

вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података ("Сл. гласник РС", бр. 54/92; 30/99 и 19/06) за три часа (гранична вредност имисије је за три сата 200 микрограма по метру кубном).

Подаци о РМ 10 (прашкасте материје величине од 10 микрона) на мерном месту Војловица у 08.00 сати показују да је концентарција РМ 10 износила 146,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Нашим прописима није прописана гранична вредност имисије за РМ10.

Азотни оксиди на мерном месту Ватрогасни дом су у 10.00 часова износили 165,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ што је изнад прописане граничне вредности имисије за један сат која износи 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Последњи извештај о мерењу емисије опасних и штетних материја у ваздух из емитера погона КАН у 2007. години који је радила овлашћена стручна организација АД Заштита на раду и заштита животне средине Београд (бр. 21-134/8 од 31.07.2007. год.) наводи у закључку да емисија амонијака прелази граничну вредност емисије прописану Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података ("Сл. гласник РС", бр. 30/97) (500 mg/m^3 амонијака за масени проток изнад 5 kg/h) на три емитера прве и друге линије (2 потиса вентилатора на скрубери котла за мешање и једном венту неутрализера):

1. линија број 1. вент скрубера котла за мешање - потис вентилатора - концентрација амонијака је 19450 mg/Nm^3 а масени проток је 24,9 kg/h (мерење је обављено 10.05.2007. год.).
2. линија број 2, вент скрубера котла за мешање - потис вентилатора - концентрација амонијака је 23470 mg/Nm^3 а масени проток је 29,6 kg/h (мерење је обављено 10.05.2007. год.).
3. линија број 1. вент неутрализера-концентрација амонијака је 41250 mg/Nm^3 а масени проток је 39,8 kg/h (мерење је обављено 10.05. 2007. год.).

Последњи извештај о мерењу емисије опасних и штетних материја у ваздух из емитера погона Азотна киселина у 2007, години који је радила овлашћена стручна организација АД Заштита на раду и заштита животне средине Београд (бр. 21-134/9 од 31.07.2007. год.) наводи у закључку да је емисија азотних оксида изражена као NO_2 прелази граничну вредност емисије прописану чланом 36. Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података (450 mg/m^3 азотних оксида изражена као NO_2) на три емитера:

1. димњак производне линије број 1. концентрација азотних оксида изражена као NO_2 износи 4320 mg/m^3 за масени проток азотних оксида изражен као NO_2 од 174,4 kg/h (мерење је извршено 27.04.2007. год.)
2. димњак производне линије број 3. концентрација азотних оксида изражена као NO_2 износи 7670 mg/m^3 за масени проток азотних оксида изражена као NO_2 од 538 kg/h . (мерење је извршено 27.04.2007. год.)

Последњи извештај о мерењу емисије опасних и штетних материја у ваздух из емитера погона Карбамид у 2007. години који је радила овлашћена стручна организација АД Заштита на раду и заштита животне средине Београд (бр. 21-134/10 од 31.07.2007. год.) наводи у закључку да емисија амонијака прелази Гвредност емисије прописану Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података (500 mg/m^3 амонијака за масени проток изнад 5 kg/h) на следећим испустима:

1. на сабирном венту Р-244 емисија амонијака је 420470 mg/Nm^3 а масени проток је 1695 kg/h (мерење је обављено 26.04. 2007. год.).
2. на венту сабирног танка F-803 емисија амонијака је 33750 mg/Nm^3 а масени проток је 24,3 kg/h (мерење је обављено 26.04. 2007. год.).

Последњи извештај о мерењу емисије опасних и штетних материја у ваздух из емитера погона Амонијак III у 2007. години који је радила овлашћена стручна организација АД Заштита на раду и заштита животне средине Београд (бр. 21-134/11) наводи у закључку да емисија азотних оксида прелази граничну вредност емисије прописану Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података за ложишта снаге 155 MW (350 mg/m^3 азотних оксида изражена као NO_2 за масени проток изнад 5 kg/h на следећим испустима:

1. примарни реформер 104-B на ложишту снаге 155 MW емисија азотних оксида изражена као NO_2 је 880 mg/Nm^3 а масени проток је 241 kg/h (мерење је обављено 23.04. 2007. год.).

2. примарни реформер 104-B на ложишту снаге 155 MW емисија азотних оксида изражена као NO_2 је 936 mg/Nm^3 а масени проток је 202 kg/h (мерење је обављено 27.04. 2007. год.).

На основу извештаја Републичког хидрометеоролошког завода Србије од 28.08.2007. год. наведено је да у наредних 24 часа доћи ће до постепеног пада атмосферског притиска у приземљу, дуваће слаб ветар пре подне углавном јужни и југозападни а после подне ће постепено мењати смер ка северном да би у току ноћи почео да дува југоисточни ветар. Метеоролошка ситуација ће у ноћним сатима бити идентична оној од претходне ноћи што значи да ће доћи до стабилизације граничног слоја атмосфере и успостављања неповољних услова за аерозагађење у Панчеву и то у периоду од 23 сата до 07 сати наредног дана.

У командној сали погона КАН на основу увида са писача утврђено је да је због пробијања вода на линији један гранулације започето је заустављање ове линије 11,15 часова и у току а након интервенције ове инспекције у 11,30 заустављена је неутрализација линије један, након чега је извршено продувавање система воденом паром у складу са процедуром заустављања процеса гранулације. Горе наведена мерења емисије се односе на континуалан рад производних погона и активирањем континуалних емитера емисије неће се битно разликовати од горе наведених.

У току јучерашњег дана 27.08.2007. год. око 23,35 часа започете су активности за стартовање Карбамида који је био заустављен 07.05.2007. године због недостатка угљен диоксида (Амонијак III раније није радио). Процедура стартовања је настављена до 10,25 часова а тренутно погон ради са 60 % капацитета (један компресор).

Контрола квалитета ваздуха у 2006. години врши се по Програму Владе Републике Србије (Уредба о утврђивању Програма контроле квалитета ваздуха у 2006. и 2007. години ("Сл. гласник РС", бр. 23/06)) у оквиру кога је Панчево укључено у локалну мрежу станица за мерење емисије основних и специфичних загађујућих материја ради утврђивања нивоа загађености ваздуха и оцене утицаја загађеног ваздуха на климу и здравље људи.

Праћење контроле квалитета ваздуха у 2007. години обавља Завод за заштиту здравља Панчево (3333), као овлашћена институција у складу са Правилником о граничним вредностима, методама мерења емисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденције података ("Сл. гласник РС", број 54/92 и 30/99). Свакодневна мерења загађености ваздуха у граду Панчеву врше се на два мерна места и то: Завод и Ватрогасни дом. 3333 Панчево врши 24-часовна мерења основних загађујућих материја и специфичних загађујућих материја.

Дана 28.08.2007. године измерена вредност концентрације амонијака (Извештај бр. D1-3738-3743 од 29.08.2007. год.), показује прекорачење, изнад прописаних граничних вредности емисије прописане Правилником. Измерена вредност емисије амонијака на локацији Ватрогасни дом је $141 \mu\text{g/m}^3$ (гранична вредност емисије је $100 \mu\text{g/m}^3$ - 24 узорак).

На основу члана. 40. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) дефинисано је да изградња и рад постројења и обављање активности врши се ако су испуњени прописани стандарди емисије и емисије, опреме и уређаја којима се смањује или спречава емисија загађујућих материја или енергије и обезбеђује њено очување, односно ако су предузете друге мере и радње за обезбеђивање прописаних услова заштите животне средине.

На основу члана 129. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр.135/04) остале су на снази одредбе Закона о заштити животне средине ("Сл.гласник РС", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 53/95), које се односе на заштиту ваздуха, заштиту природних добара и заштиту од буке.

Члан 18. став 2. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 53/95) дефинише да уколико дође до квара уређаја којима се обезбеђују прописане мере заштите или до поремећаја технолошког процеса због чега

долази до прекорачења граничних вредности емисије, загађивач ваздуха је дужан да квар или поремећај отклони, односно прилагоди рад насталој ситуацији, да обустави технолошки процес, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року.

Према члану 18. став 3. истог Закона, у случају прекорачења граничних вредности емисије загађивач ваздуха је дужан да, на захтев надлежног инспекцијског органа предузме техничко-технолошке и друге потребне мере за смањење емисије како би се концентрација штетних и опасних материја у најкраћем року свела на прописане граничне вредности емисије без обзира да ли појединачни загађивач ваздуха испуњава граничне вредности емисије.

На основу члана 111. став 1. тачка 8., Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр.135/2004) инспектор је дужан да забрани употребу и обављање активности ако нису испуњени прописани стандарди и нормативи у погледу емисије и имисије, ако немају одговарајућу и исправну опрему и уређаје којима се смањује или спречава емисија загађујућих материја или ако нису предузете друге мере и услови заштите животне средине.

На основу члана 27. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94, 49/99 и 79/05) инспектор је дужан да предузима превентивне мере у циљу спречавања повреде Закона и других прописа.

Жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење на основу члана 111. став 3. Закона о заштити животне средине.

Упутство о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за послове заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Министарству заштите животне средине, Јужнобанатски управни округ, Панчево, Трг краља Петра I бр. 2-4 таксирана са 150 динара административне таксе.

Достављено:

- "ХИП - Азотара" Д.О.О. Панчево,
ул. Спољностарчевачка бр. 80, Панчево
- а/а

Републички инспектор
за заштиту животне средине

Јелена Станковић